

**UCHWAŁA NR XV/218/2025
RADY MIASTA BYDGOSZCZY**

z dnia 26 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt na rok 2025**

Na podstawie art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 oraz z 2022 r. poz. 2375) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodnicząca Rady Miasta

Monika Matowska

Załącznik do uchwały Nr XV/218/2025.....
RADY MIASTA BYDGOSZCZY
z dnia 26. marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025**

**PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA
BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA ROK 2025**

§ 1

Program

1. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025, zwany w dalszej części programem, wypełnia obowiązek nałożony na Radę Gminy w art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.
2. Program określa zadania dotyczące zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt poprzez określenie celów, zadań i zasad ich realizacji w roku 2025, wraz ze wskazaniem realizujących je jednostek i środków przeznaczonych na ich finansowanie.

§ 2

Cele programu

Program ma na celu:

- 1) zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt;
- 2) zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt;
- 3) sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami;
- 4) poprawę warunków życia kotów wolno żyjących;
- 5) zwiększenie liczby adopcji zwierząt bezdomnych;
- 6) zapobieganie bezdomności zwierząt.

§ 3

Zadania w ramach programu

Miasto Bydgoszcz realizuje program, który obejmuje:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie i kastrację oraz wykonanie w trakcie kastracji zabiegu odpchlenia i odrobaczenia;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;

- 4) obowiązkową kastrację zwierząt obu płci w schronisku dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej pomocy weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 9) plan znakowania zwierząt w gminie.

§ 4

Wykonawcy programu

Program realizują:

- 1) Miasto Bydgoszcz, poprzez:
 - a) Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszczy,
 - b) Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Bydgoszczy,
 - c) Schronisko dla Zwierząt w Bydgoszczy z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 298 w Bydgoszczy (zwane dalej Schroniskiem),
 - d) Straż Miejską;
- 2) organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt we współpracy z jednostkami, o których mowa w pkt 1 i 3;
- 3) Przychodnia Weterynaryjna Kora s. c. Robert Sokołowski Piotr Niewczas z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Stanisława Moniuszki 5;
- 4) rolnik zarządzający gospodarstwem rolnym wskazanym w § 11 programu.

§ 5

Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt

1. Bezdomnym zwierzętom zapewnia się miejsce w Schronisku.
2. Schronisko przyjmuje bezdomne zwierzęta domowe i zapewnia im opiekę.
3. Przedstawiciel Miasta, co najmniej raz w roku, przeprowadza kontrolę w Schronisku w zakresie zapewnienia zwierzętom właściwych warunków utrzymania.

§ 6

Opieka nad wolno żyjącymi kotami

Opieka nad wolno żyjącymi kotami polega na:

- 1) zakupie suchej karmy dla kotów i przekazanie jej w udokumentowany sposób organizacjom prowadzącym na terenie Bydgoszczy działalność pożytku publicznego w zakresie opieki nad kotami wolnożyjącymi, w tym obowiązkowo zajmujące się dokarmianiem tych zwierząt;

- 2) kastracji wolno żyjących kotów obu płci – zabiegi wykonywane będą w Przychodni Weterynaryjnej Kora s. c. Robert Sokołowski Piotr Niewczas z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Stanisława Moniuszki 5, we współpracy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, kierującymi na zabieg koty wolno żyjące odłowione na terenie Bydgoszczy;
- 3) odpchleniu i odrobaczeniu preparatem w płynie, który działa na pasożyty wewnętrzne i zewnętrzne, wolno żyjących kotów podczas wykonywania zabiegów wskazanych w pkt 2;
- 4) zapewnieniu pomocy rannym lub chorym kotom wolno żyjącym w Schronisku, a poza godzinami pracy Schroniska w Klinice Weterynaryjnej „Centrum” Władysław Parzęcki z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Władysława Bełzy 36 (nazywanej dalej: Kliniką Weterynaryjną „Centrum”).

§ 7

Odławianie bezdomnych zwierząt

1. Odławianiu podlegają bezdomne zwierzęta, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie istnieje możliwość ustalenia ich właściciela lub opiekuna.
2. Bezdomne zwierzęta są odławiane przez:
 - 1) pracowników Straży Miejskiej;
 - 2) pracowników Schroniska.
3. Bezdomne zwierzęta gospodarskie są odławiane przez pracowników Gabinetu Lekarzy Weterynarii „CZAPLA” K. Żywna i Partnerzy z siedzibą przy ul. Centralnej 108 w miejscowości Białe Błota (86-005) k/Bydgoszczy.
4. Konieczność odłowienia zwierzęcia zgłasza się do:
 - 1) Schroniska – tel.: 512 282 853, w godzinach pracy Schroniska: od poniedziałku do piątku od godz. 8.00 do godz. 15.00;
 - 2) Straży Miejskiej – tel.: 986, siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę;
 - 3) Bydgoskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego – tel.: 52-58-59-888, siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę.
5. Odławianie zwierząt prowadzone jest przy użyciu sprzętu specjalistycznego w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu człowieka oraz zwierzęcia.
6. Odłowione zwierzęta domowe przekazywane są do Schroniska.
7. Odłowione zwierzęta domowe wymagające interwencji lekarsko-weterynaryjnej, poza godzinami pracy Schroniska, przekazywane są do Kliniki Weterynaryjnej „Centrum”.
8. Odłowione zwierzęta gospodarskie przekazywane są do gospodarstwa rolnego, o którym mowa w § 11.

§ 8

Kastracja zwierząt obu płci w Schronisku

1. Miasto realizuje obowiązkową kastrację zwierząt obu płci w Schronisku.
2. Zabiegowi, o którym mowa w ust. 1, nie podlegają:
 - 1) zwierzęta w okresie 14 dni od daty umieszczenia ich w Schronisku, z uwagi na możliwość zgłoszenia się właściciela lub opiekuna;
 - 2) zwierzęta, u których istnieją przeciwwskazania do wykonania zabiegów z uwagi na stan zdrowia, wiek lub gatunek.

§ 9

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

1. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt przebywających w Schronisku jest realizowane przez Schronisko poprzez przekazywanie tych zwierząt do adopcji, prowadzenie kampanii informacyjnych w mediach i na stronie internetowej Schroniska, uczestnictwo w imprezach okolicznościowych na terenie Miasta promujących adopcję zwierząt ze Schroniska, edukację humanitarną społeczności lokalnej oraz propagowanie postaw przyjaznych zwierzętom.
2. W przypadku zwierząt oznakowanych elektronicznie Schronisko podejmuje próbę ustalenia dotychczasowego właściciela poprzez sprawdzenie informacji zapisanych w bazie danych, identyfikujących właściciela oraz nawiązanie z nim kontaktu w celu odebrania zagubionego zwierzęcia.
3. Zwierzęta przebywające w Schronisku mogą być przekazane do adopcji po odbyciu 14-dniowej kwarantanny, przeprowadzeniu koniecznych zabiegów weterynaryjnych, w tym zaszczepieniu przeciwko wściekliźnie.

§ 10

Usypianie ślepych miotów

1. Usypianie ślepych miotów wykonywane jest nieodpłatnie w Schronisku, a poza godzinami pracy Schroniska w Klinice Weterynaryjnej „Centrum”.
2. Po usypieniu, zwłoki zwierzęce pozostawia się w Schronisku lub w Klinice Weterynaryjnej „Centrum” w celu przekazania ich do utylizacji.

§ 11

Zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym

Wskazuje się gospodarstwo rolne zapewniające miejsce dla zwierząt gospodarskich: Gospodarstwo Rolne „ZIELONA POLANA” Halina Zielińska z siedzibą w miejscowości Podlaski 3, 89-200 Szubin.

§ 12

Zapewnienie całodobowej pomocy weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

1. Schronisko zapewnia pomoc weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych zwierząt domowych i kotów wolno żyjących w dni powszednie w godz. 8.00 do 16.00, a poza godzinami pracy Schroniska opiekę tym zwierzętom zapewnia Klinika Weterynaryjna „Centrum”.
2. Gabinet Lekarzy Weterynarii „CZAPLA” K. Żywna i Partnerzy z siedzibą przy ul. Centralnej 108 w Białych Błotach (86-005) k/Bydgoszczy zapewnia opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt gospodarskich i dzikich.
3. Bezdomne zwierzęta domowe oraz koty wolno żyjące z Kliniki Weterynaryjnej „Centrum” trafiają do Schroniska, możliwie jak najszybciej po udzieleniu im pomocy, o ile pozwala na to ich stan zdrowia.

§ 13

Plan znakowania zwierząt w gminie

1. Plan znakowania zwierząt w gminie dotyczy psów i kotów bezdomnych, przebywających w Schronisku oraz psów i kotów należących do osób zamieszkałych na stałe w Bydgoszczy.
2. Oznakowanie zwierząt odbywa się poprzez iniekcję mikroczipa i jest wykonywane w:
 - 1) Schronisku w odniesieniu do zwierząt bezdomnych,
 - 2) lecznicy weterynaryjnej wyłonionej w trybie odrębnych przepisów, w odniesieniu do psów i kotów należących do osób zamieszkałych na stałe w Bydgoszczy, na koszt Miasta.
3. Dane o oznakowanym zwierzęciu wprowadzane są do bazy danych, w której rejestrowane są informacje o nr. czipa i dane właściciela zwierzęcia:
 - 1) w przypadku zwierząt bezdomnych przebywających w Schronisku przez wyznaczonych pracowników Schroniska;

- 2) w przypadku psów i kotów należących do osób zamieszkałych na stałe w Bydgoszczy przez wyznaczonych pracowników lecznicy weterynaryjnej.

§ 14

Finansowanie programu

Na realizację programu w 2025 roku Miasto Bydgoszcz planuje kwotę w wysokości 3.099.194 zł, którą zamierza wydatkować w następujący sposób:

- 1) dokarmianie wolno żyjących kotów – 30.000 zł;
- 2) kastracja wolno żyjących kotów wraz z ich odpchleniem i odrobaczeniem – 75.000 zł;
- 3) zapewnienie gospodarstwa rolnego dla zwierząt gospodarskich – 3.000 zł;
- 4) znakowanie psów i kotów posiadających właściciela – 5.000 zł;
- 5) działalność Schroniska dla Zwierząt w Bydgoszczy, obejmująca czynności wymienione w: § 5, § 6 pkt 4, § 7 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5, ust. 6 i ust. 7, § 8, § 9, § 10, § 12 ust. 1 i ust. 3 i § 13 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 – 2.971.194 zł;
- 6) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt dzikich – 15.000 zł.

Uzasadnienie

1. Przedmiot regulacji.

Przyjęcie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025.

2. Omówienie podstawy prawnej.

Na podstawie art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 oraz z 2022 r. poz. 2375), Rada Miasta Bydgoszczy określa w drodze uchwały Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, corocznie do dnia 31 marca. Zarządzeniem nr 40/2025 z dnia 17 stycznia 2025 r. Prezydent Miasta Bydgoszczy przyjął projekt Programu.

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi).

Przepisy prawa nie wymagają konsultowania projektu Programu, a jedynie jego opiniowanie przez podmioty określone w art. 11a ust. 7 ww. ustawy, do których Program został skierowany.

Opinie na temat Programu złożyły niżej wymienione podmioty.

1. Po przedstawieniu przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy dodatkowych, uzupełniających informacji (pismo znak: WGK-III.6140.1.2025.JO z 31 stycznia 2025 r.), Powiatowy Lekarz Weterynarii w Bydgoszczy, pismem z 3 lutego 2025 r., znak PIWet 4270/5a/2025, uznał projekt Programu za zgodny z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony zwierząt zawartymi w ustawie o ochronie zwierząt.

2. Nadleśnictwo Żołędowo, pismem z 5 lutego 2025 r., znak ZG.7211.2.2025, zaopiniowało projekt Programu pozytywnie.

3. Nadleśnictwo Bydgoszcz, pismem z 24 stycznia 2025 r., znak ZG.073.1.2025, zaopiniowało projekt Programu pozytywnie. Zwróciło uwagę na konieczność posiadania odpowiedniego miejsca do przetrzymywania dzikich zwierząt przez podmiot realizujący to zadanie.

4. Koło Łowieckie nr 3 „Leśnik”, pismem z 5 lutego 2025 r., zaopiniowało Program pozytywnie. W piśmie wskazano na możliwość zwiększenia liczby wypadków na drogach z udziałem zwierzyny. Zawnioskowano także o powierzenie wynikających z powyższego zadań podmiotowi posiadającemu wiedzę, doświadczenie, a zwłaszcza teren, który da możliwość przywrócenia do środowiska dzikich zwierząt.

5. Stowarzyszenie Inicjatywa Ochrony Praw i Wyrównywania Szans z siedzibą w Bydgoszczy (dalej Stowarzyszenie), pismem z dnia 25 stycznia 2025 r. wydało negatywną opinię na temat projektu Programu. W opinii wskazano, że poziom środków finansowych, przeznaczonych na realizację poszczególnych części Programu nie jest wystarczający, aby skutecznie osiągnąć założone cele. Wskazano, że zakres Programu jest niewystarczający i niedostosowany do oczekiwań mieszkańców oraz realiów współczesnych czasów. Stowarzyszenie nie sprecyzowało tych zastrzeżeń. Wskazało także, że w Projekcie i w uzasadnieniu nie wskazano konkretnych kryteriów, jakimi kierowano się przy wyborze podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania.

Wniosło również, że w Programie nie wskazano mechanizmów kontroli, które umożliwiłyby potwierdzenie realizacji zadań w sposób właściwy i zgodny z przepisami oraz w zgodzie z dobrem zwierząt. W ocenie Stowarzyszenia, powyższe może powodować ryzyko nieprawidłowości, a także czyni Program problematycznym w zakresie bezpieczeństwa, efektywności działań i dobra zwierząt.

Do wniosków Stowarzyszenia odniesiono się w następujący sposób. Z uwagi na zaplanowany budżet Miasta na rok 2025, nie jest możliwe zwiększenie środków budżetowych na realizację Programu. Z uwagi na brak konkretnych zastrzeżeń i propozycji zmian, nie ma możliwości ustosunkowania się do nich.

W odniesieniu do kryteriów, jakimi kierowano się przy wyborze podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania, wyjaśnia się, że podmioty publiczne, również Miasto Bydgoszcz, obowiązują przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych. Są to przepisy odrębne w stosunku do przepisów o ochronie zwierząt, obligatoryjne dla Miasta Bydgoszczy w przypadku realizacji zamówień publicznych. Przy wyborze podmiotów realizujących dane zadanie stosuje się przepisy ww. ustawy.

Jednocześnie formułuje się warunki udziału w postępowaniu, m.in. gwarantujące konieczne kwalifikacje wykonawcy.

Przepisy dot. Programu nie nakładają na gminy obowiązku opisywania mechanizmów kontroli realizacji zadania. Jednocześnie wyjaśnia się, że taka kontrola ma miejsce na etapie rozliczania poszczególnych etapów zadań. Niezależnej kontroli w zakresie zapewnienia zwierzętom właściwych warunków utrzymania, przynajmniej raz w roku, podlega Schronisko.

6. Stowarzyszenie STUKOT z siedzibą w Bydgoszczy (dalej STUKOT), pismem z 5 lutego 2025 r., ogólnie oceniło Program jako dobry z zastrzeżeniami.

STUKOT wniósł o zwiększenie środków na kastrację kotów wolno żyjących.

Wniósł o wyodrębnienie w Programie kwot przeznaczonych na realizację zadań przez Klinikę Weterynaryjną „Centrum”. Wskazał, że sposób rozdysponowania środków jest elementem składowym Programu. Brak konkretnych wytycznych w zakresie jw. może być podstawą do zaskarżenia i unieważnienia Programu. Stukot powołuje się w tym zakresie na wyrok WSA w Gdańsku z 22 lipca 2022 r., sygn. akt III SA/Gd 154/21.

STUKOT wniósł o powierzenie części zadania wynikającego z § 6 pkt 4 Programu, innemu zakładowi weterynaryjnemu. W uzasadnieniu sugerował połączenie zabiegów kastracji z innymi, drobnymi zabiegami weterynaryjnymi. STUKOT wskazał, że obecnie zakres pomocy rannym lub chorym kotom wolno żyjącym poza godzinami pracy Schroniska nie jest wystarczający.

STUKOT wniósł także o wprowadzenie funkcji opiekuna społecznego kotów. Osoby opiekujące się kotami miałyby być rejestrowane i posiadać legitymacje. Takie rozwiązanie w opinii STUKOTU skutkowałoby m.in. lepszym rozpoznaniem stad kotów i faktycznych potrzeb zwierząt.

Do przedstawionej opinii STUKOTU odniesiono się następująco.

Zwiększono proponowaną w Projekcie kwotę na kastrację kotów wolno żyjących o 3000 zł – z 72.000 zł na 75.000 zł, pomniejszając o ww. różnicę pulę środków przeznaczoną na znakowanie psów i kotów należących do osób przebywających na stałe w Bydgoszczy.

Kwota na realizację zadań przez Klinikę Weterynaryjną „Centrum” jest składową kosztów funkcjonowania Schroniska. Powyższe wskazano w § 14 pkt 5 Programu. Nie wyodrębniono konkretnej kwoty na zadania jw. z uwagi na to, że realizowane są one na bieżąco, według potrzeb i nie ma możliwości ustalenia ich faktycznego zakresu na dany rok.

W odniesieniu kwestii realizacji drobnych zabiegów w czasie zabiegów kastracji, uznano, że wniosek jest zasadny. Jednocześnie ze względu na ustawowy obowiązek ustanowienia Programu do końca marca oraz wewnętrzne procedury stosowane w Urzędzie Miasta Bydgoszczy, związane z wywołaniem danych uchwał na sesji Rady Miasta Bydgoszczy, nie ma możliwości rozstrzygnięcia proponowanego przez STUKOT rozwiązania w trakcie trwającej procedury przyjęcia Programu. Jednocześnie z uwagi na zasadność wniosku i obiektywne dobro zwierząt, ww. kwestia zostanie rozpoznana.

Jednocześnie uzupełniono zapisy § 3 ust. 2 pkt 2 Programu o informację, że w trakcie kastracji koty będą odpychane i odrobaczone preparatem w płynie, który działa na pasożyty wewnętrzne i zewnętrzne.

Nie uwzględniono propozycji wprowadzenia funkcji opiekuna społecznego kotów. Zadanie wymagałoby wydatkowania przez Miasto dodatkowych środków niezaplanowanych w budżecie na rok 2025, wynikających m.in. z przygotowania projektów graficznych, wydruku i wydania legitymacji. W odniesieniu do omawianego wniosku, nie znaleziono uzasadnienia potwierdzającego faktyczne korzyści dla zwierząt.

W terminie wskazanym w art. 11a ust. 8 ustawy o ochronie zwierząt pozostałe podmioty określone w art. 11a ust. 7 powołanej ustawy nie wydały opinii o projekcie Programu. Zgodnie z przepisami, niewydanie opinii w terminie 21 dni od daty otrzymania projektu Programu, uznaje się za jego akceptację.

4. Uzasadnienie merytoryczne.

Regulacje określone w Programie umożliwiają realizację obowiązków ustawowych gminy w zakresie ochrony zwierząt.

5. Ocena skutków regulacji.

Uchwała wywołuje skutki finansowe określone w uchwalonym Budżecie Miasta na 2025 r., gdzie na realizację programu Miasto Bydgoszcz przeznacza łącznie kwotę w wysokości 3.099.194 zł.